

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

Ceny ogłoszeń
za wiersz milimetro-
wowy przed 1 złoty
w tekście 80 gr., za
tekstem 40 gr. Oglo-
szenia tablicywar-
ne 50 proc., a świą-
teczne 25 proc. dro-
żej. Drobną ogło-
szenia po 10 groszy
Dla poszukujących
pracy 5 gr. za wy-
raz. Najmniej 1 zł.
Za zaobrotlenie miejsca
dolicza się 25%.

Prenumerata
nosi miesięczną

zł. 2.-

Adres Redakcji, Ad-
ministracji i Dru-
karni: Sosnowiec,
ul. Teatralna 1a
Telefon Redakcji
6.16.82, Administracji
6.14.87 Dyrekcja 6.28.80

Konto czekowe 304.247
P.K.O. Katowice

ODDZIAŁY: KIELCE, Marsz Focha 26 (róg Sienkiewicza) tel. 13-78; BĘDZIN, Małachowskiego 74; DĄBROWA, ul. 3-go Maja 14 i Kiełkowej
Jadwig (róg Narutowicza); ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. 97; CZELĄDZ, Miłowiecka N. 5 GRODZIEC, ul. Legionów tel. 7.13.68

4-godzinne bombardowanie Madrytu

Walki toczą się ze zmiennym szczęściem

PARYŻ, 26. 11. W ciągu dnia wzo-
rskiego czerwona milicja próbowała
kilkakrotnie zepchnąć powstańców z
pozycji w Carabanchel Bajo i koło me-
stu Toledo. Według zapewnień źródeł
powstańczych, ataki te zostały z łatwo-
ścią odparte, powstańcy natomiast pod-
jęli kilka ataków w dzielnicy uniwer-
syteckiej, wypędzając czerwonych z
kilku domów.

Artyleria gen. Franco bombardowa-
ła wczoraj po południu przez czte-
ry godziny Madryt.

TALAVERA, 26. 11. Większe potyczki rozegrały się wczoraj na odcin-
ku Talavers, w rejonie rzeki Tage. —
Kolumny rządowe zaatakowały powstań-
ców i zajęły San Bartolome, na le-
wym brzegu rzeki Tag, a następnie
rozwinęły silną akcję artyleryjską, o-
władzując z kilku baterij Talavere.

Po ataku na powstańców wojska
rządowe zdobyły szereg punktów stra-
tegicznych. Jednak po nadejściu posił-
ków powstańcy odparli wszędzie nie-
przyjaciela, który musiał wycofać się
za rzekę Tage. Sądzą, że dowództwo
wojsk rządowych zarządziło tę akcję
na froncie Talavery, by zmusić pow-
stańców do zdekompletowania swych
sił na froncie madryckim.

MADRYT, 26. 11. PAT. Minister-
stwo wojny wydało następujący komu-
nikat: Na odcinku Manzanares wojska
rządowe odparły szereg ataków pow-
stańczych. W godzinach rannych i po-
łudniowych liczne eskadry powstań-
ców przeprowadziły ataki na miasto,
zostały jednak zmuszone do wycofania
przed wyrządzeniem jakichkolwiek
szkod. W czasie walki powietrznej zo-
stał stracony powstańczy trójmotoro-
wiec.

Min. Daladier i gen. Gamelin uniknęli katastrofy

PARYŻ, 26. 11. W Paryżu roze-
szła się pogłoska o prawdopodobnej
próbie zamachu na ministra wojny Da-
ladera i generałissimo Gamelin.

Obaj udali się w środę z większą
liczbą współpracowników do Miluzy,
celem zwiedzenia fortyfikacji na
wschodniej granicy Francji.

Zanim ich pociąg minął stację To-
ulain, zauważył maszynista, że niekto
te sygnały wszczął linii kolejowej sy-
gnalizacyjnej. Natychmiast powiadomi-
ł o tym spozstrzeżeniu zawiadowcę
stacji, który stwierdził, że rzeczywiście
blisko tutaj o akt sabotażu.

Dzięki przytomności umysłu maszy-
nisty uniknięto możliwej katastrofy.

WYNIK KONKURSU

na wystawy sklepowe w Sosnowcu

Wczoraj w Izbie Przemysłowo-
Handlowej w Sosnowcu odbyło się po-
siedzenie sądu konkursowego na wysta-
wy sklepowe.

Jak się dowiadujemy wynik kon-
kursu jest następujący:

Dyplomy uznania II stopnia otrzy-
mały następujące firmy: Elektrownia
Okręgowa, Wład. Czechowski, Paweł
Kucharski, Bronisław Garliński, Bła-
wat Polski.

Dyplomy uznania III stopnia: M.

LUBNOŚĆ MADRYTU ŻĄDA KAPITULACJI.

PARYŻ, 26. 11. Stacja radiowa do-
nosi, że obecnie bronij Madrytu jeszcze
tylko brygada międzynarodowa, która
codziennie otrzymuje posiłki.

Wielu czerwonych zbiegów zgłosiło
się do wojsk narodowych. Z ich zeznań
wynika, że wielu czerwonych miłojan-
tów podobnie jak oni zamierza pod-
dać się.

Powitanie min. Antonescu w stolicy Polski

WARSZAWA, 26. 11. Dzisiaj rano
po jednodniowym pobycie w Krako-
wie przybył z oficjalną wizytą do War-
szawy rumuński minister spraw zagra-
nicznych p. Antonescu, wraz z towa-
rzyszami mu przedstawicielami dy-
plomacji, armii i prasy zaprzyjaźnio-
nego i sprzymierzonego z Polską kra-
ju. Wagon salonowy, w którym pan mi-
nister Antonescu odbył podróż z Kra-
kowa, przetoczono z dworca głównego
na dworzec Wschodni, gdzie do godz.
10 obstojny gość przebywał ze swym
otoczeniem.

O godz. 10 nastąpiło uroczyste po-
witanie ministra Antonescu. Na dwor-
zecz przybył p. minister Beck, wice-
minister Szumbeł, wraz z wyższymi ur-
zędnikami MSZ., przedstawicielami rzą-
du, armii polskiej i członkowie posel-
stwa rumuńskiego.

Po powitaniu gościa przez pana
min. Becka i wręczeniu przez niego
małżonce p. Antonescu wianki kwia-
tów, nastąpiła ogólna prezentacja po-
czym pan min. Antonescu z małżonką
i towarzyszącymi mu osobami odje-
chał do Hotelu Europejskiego, gdzie za-
trzymał się na czas swego pobytu w
Warszawie.

W dniu dzisiejszym w godzinach
rannych wysoki gość rumuński złożył
wizyty oficjalne, a w południe złożył
wieniec na Grobie Nieznanego Żołnie-
rza.

O godz. 2 po audiencji na Zamku
p. Antonescu obecny był na śniadaniu
wydanym na jego cześć przez Pana
Prezydenta Rzplitej.

Wieczorem p. min. Beck podejmo-
wał ministra Antonescu obiadem, po
którym odbył się raut.

Likwidacja blokady Uniwersytetu Co czeka studentów okupujących gmach

WARSZAWA, 26. 11. Blokada uni-
wersytetu przez grupę studentów zo-
stała dziś nad ranem zlikwidowana.

Rektor prof. Antoniewicz zakomu-
nikował w dniu wczorajszym na posie-
dzeniu senatu akademickiego decyzję
ministra oświaty, że jeśli blokują uni-
wersytet młodzież nie opuści teryto-
rium uczelni do 6 po południu, wów-
czas nastąpi zamknięcie uniwersytetu.

Wstępem do likwidacji blokady by-
ło ogłoszenie rektora prof. Antoniewi-
cza zawiadamiające, że od godz. 18 m.
15 młodzież zamknięta w gmachu audy-
torium uniwersytetu J. P. przestała
być uważana za studentów tego uni-
wersytetu.

W oczekiwaniu dalszych wypadków
rektor prof. Antoniewicz wraz z prore-
ktorem prof. Czubalskim pozostawali
na terenie uniwersytetu. O g. 2.30 wła-
dze bezpieczeństwa przystąpiły do usu-
nięcia blokujących, co też zostało do-
konane.

Katastrofa lotnicza na lotnisku Mokotowskim

WARSZAWA, 26. 11. Wczoraj w
południe na lotnisku mokotowskim wy-
darzyła się śmiertelna katastrofa lot-
nicza. Pilot Adamezyk z Aeroklubu
warszawskiego w chwili po starcie na
samolocie szkolnym PWS-16 bis ru-
nął z wysokości 50 mtr. na ziemię. Z
samolotu zostały szczątki, spod któ-
rych wydobyto ciężko rannego pilota
Dyzurującą na lotnisku karetką Czer-
wonego Krzyża przewieziono pilota
do instytutu Chirurgii Urazowej, gdzie
w czasie operacji zmarł.

Sp. Adamezyk był jednym ze zdol-
niejszych pilotów sportowych i spra-
wował funkcję instruktora w areoklu-
bie warszawskim.

konane.

Po ogłoszeniu zarządzenia ministra
oświaty, okupująca gmach uczelni
młodzież przestała być uważana za stu-
dentów Uniwersytetu Józefa Pił-
sudskiego.

Stawia to akademików, którzy brałi
udział w blokadzie Uniwersytetu wo-
bec groźby zupełnego relegowania z
uczelni.

Wynika to z brzmienia ustawy o
szkołach akademickich, na której pod-
stawie nastąpiło czasowe zamknięcie
Uniwersytetu.

Jak długo zamknięcie Unwersy-
tetu potrwa — narazie nie wiadomo —
zadecyduje o tym dopiero porozu-
mienie władz ministerialnych z rekte-
ratem Uniwersytetu.

Również nie jest jeszcze przesadzo-
na sprawa usuniętych z uczelni stu-
dentów.

Co zawiera projekt ustawy

o skracaniu czasu pracy w górnictwie

WARSZAWA, 26. 11.

W najbliższych dniach będzie wnie-
siony do Sejmu projekt ustawy o skracaniu
czasu pracy w górnictwie węglowym.

Według projektu w wypadkach,
spowodowanych koniecznościami pań-
stwowymi lub gospodarszymi Rada
Ministrów może w drodze rozporzą-

dzeń, wydawanych na wniosek mini-
stra opieki społecznej, zgłoszony po za-
sięgnięciu opinii izb przemysłowe-
handlowych oraz organizacji zawodo-
wych pracowników i pracodawców,
nakazać skrócenie czasu pracy w górn-
ictwie węglowym w dniu lub w tygod-
niu w stosunku do norm, ustalonych
w przepisach o czasie pracy.

Rozporządzenia, skracające czas
pracy w górnictwie węglowym, będą
wydawane na określony przeciąg cza-
su, nie dłużej jednak, niż na jeden rok
i mogą dotyczyć wszystkich lub nie-
których kategorii, zatrudniających w
górnictwie węglowym, oraz rozciągać
się na obszar całego państwa lub na
obszary poszczególnych okręgów admi-
nistracyjnych.

Dalszy ciąg projektu ustawy po-
święcony jest sankcjom karnym prze-
ciwko pracodawcom, którzy nie zasto-
sują się do tych rozporządzeń. Pro-
jekt przewiduje mianowicie, że winni
przekroczenia przepisów rozporządzeń
o skracaniu czasu pracy, będą karani
za pierwszym razem grzywną od 200

zł. do 1000 zł. lub aresztem do 3 mje-
sięcy,

w razie zaś powtórzenia przekroczenia
— aresztem na czas od 2 tygodni do
3 miesięcy.

Do orzekania o przekroczeniu prze-
pisów powołani będą obwodowi inspe-
ktorzy pracy.

W wypadkach, gdy zakład pracy
nie jest zarządzany osobiście przez
właściciela, odpowiedzialnym za prze-
stępstwa jest kierownik zakładu pracy.
Właściciel jest odpowiedzialny na rów-
ni z kierownikiem, jeżeli przestępstwo
było popełnione za jego wiedzą, bądź
gdy nie dobrał on odpowiedniego kie-
rownika. W wypadkach, gdy właście-
ciel zakładu pracy nie wyznaczył kie-
rownika zakładu,
odpowiedzialnym jest właściciel.

Jeżeli właścicielem zakładu pracy
jest osoba prawna, odpowiedzialnymi
są te osoby, które powołane są do za-
wiadywania jej interesami.

Przepisy te nie uchylają postano-
wień, dotyczących udziału (współwi-
ny) w przestępstwie.

Na szpaltach pism

ZAGROŻONA AUTONOMIA UNIwersYTETÓW

Tradycyjny listopad mija w tym roku na uniwersytetach z bardzo uroczajnym programem. Idąc z postępem, wprowadzono nowe metody, jak np. blokadę gmachów.

Metoda ta według „Czasu” kryje w sobie poważne niebezpieczeństwo.

Ofiar w ludziach nie ma.

„Pomijając nawet moralność sprawy, czy dając nam się, że postępowanie władz akademickich przed żądaniem studentów, popartymi siłą fizyczną, byłoby równie znaczne z początkiem końca autonomii. Jeśli bowiem dziś demonstrujący studenci potrafią zmusić rektora do numerowania i wyznaczenia miejsc w aulach akademickich, to jutro mogą z równym skutkiem zażądać usunięcia niemieckiego profesora, zmiany programu wykładów itp. A to nie oznacza niczego innego jak koniec autonomii akademickiej, o której parę lat temu tak gorąco walczyli ci sami, którzy ją dziś o wiele bardziej skutecznie podważają.”

—XX—

Z KRAJU

POWROT „Z RAJU”.

Do władz śledczych w Warszawie zgłosiło się sześciu młodzieńców, b. akademików, członków partii komunistycznej.

Otumanieni przed kilku laty przez agitatorów komunistycznych, poszli na topagitacji wywrotowej, ce wykoleiło ich zupełnie życiowo, gdyż staciami możności bywania studiów i wysłano ich na kurs agitatorski do Sowiec.

Po rocznym pobyciu w Rosji i poznaniu istotnych warunków, młodzieńcy poznali istotę „raju komunistycznego” i kiedy odkomenderowano ich z powrotem do Polski w celu prowadzenia roboty wywrotowej i antypaństwowej, młodzieńcy postanowili zgłosić się do władz, odpokutować swoje winy i wroci śnadrogę lojalnie obywatelskiej. Po przesłuchaniu pozwolono im na wolności pod dozorem policji.

KRWAWA EKSMISJA.

W domu przy ul. Składowej w Łodzi Jan Bierkowski, którego eksmisję orzekł sąd grodzki wszczął z trzema innymi lozatorami, do których miał pretensję, że zeznawali na jego niekorzyść, klótnie, w czasie której dobył rewolweru i oddał do nich szereg strzałów. W wyniku strzelaniny Dąbrowski Bogusław został zabity, a Węgrzynowski Padeusz i jego syn Michał ciężko ranni. Bierkowski został aresztowany.

DIWNY POWÓD STRAJKU.

W fabryce sukna Sokoła i Zilberfeniga przy ul. Pierackiego 72 w Białymstoku, wybuchł strajk robotników na tło przyjęcia przez dyrekcję do pracy dwóch inwalidów. Ogółem strajkuje 6000 robotników.

DRAMAT DWUCh STUDENTÓW.

Warszawskie władze śledcze powiadomiono o niezwykłym dramacie, jaki rozegrał się między dwoma studentami w jednej z uczelni w Warszawie, w Rzutowie w pow. koneckim.

29-letni Jerzy Mickiewicz otrzymał wiadomość o śmierci ojca, obywatela ziemskiego w Rzutowie i wyjechał na pogrzeb. Przybył tam również kolega Mickiewicza, student Leon Stefaniak. Po pogrzebie Stefaniak zawołał Mickiewicza na bok i wszczął z nim rozmowę, która zamieniła się w sprzeczkę.

W pewnej chwili obaj studenci dotarli do rewolweru.

Pierwszy wystrzelił Mickiewicz, zabijając Stefaniaka na miejscu.

Następnie Mickiewicz strzelił sobie w głowę, padając również trupem na miejscu. Podłoża tego zagadkowego zabójstwa i samobójstwa narazie nie wyswiełono. Dochodzenia w toku.

KATASTROFA KOLEJWA.

Ogładaj w godzinach rannych wydarzyła się w Zabierzowie katastrofa kolejowa. Brankard pociągu towarowego wyskoczył z szyn, a za nim jedną osi wagon następną.

Wskutek naporu pozostałych wagonów brankard został rozbity doszczętnie, wagon następny poważnie uszkodzony. Przy czyny katastrofy są nieznanymi.

O MARYNARZU POLSKIM CO PRZEGRYZA GWOZDZIE

Stanisław Radwan, spadkobierca mocarzy dawnej Polski

Cenimy ludzi silnych. Piękna budowa ciała, wspaniała muskulatura, żełazna krzepa rak od wieków wielu nie przestają być przedmiotem podziwu, a nawet w czasach dzisiejszych są środkiem zarobku i utrzymania.

Polska słynęła z ludzi silnych. Nie było coppersada u nas olbrzymów, ale i nie było karłów. Średni wzrost, o dobrze rozwiniętych mięśniach, niezwykła wytrzymałość i nieprzecenne źródło — oto główne cechy polskiego mężczyzny w dawnych wiekach, uprawiającego kulturę fizyczną bardziej intensywnie, aniżeli robimy to dzisiaj.

Rzemiosło wojenne wymagało zdrowych, silnych i sprawnych jednostek. Nawet wśród królów polskich i starostów nawy państwowej mieliśmy nieprzeciętnych silaczy.

Dziś coraz rzadziej spotyka się ludzi silnych. To też z prawdziwą przyjemnością notujemy każdy szczegółowy wypadek siły męskiej i ze zrozumiałą dumą chlubiemy się takimi nazwiskami jak bracia Cyganiewicz, Pytlański, czy Teodor Szteker.

Ostatnio bawił w Warszawie jeden z niezliczonych już w Polsce a śmiejemy wątpić czy nawet na kuli ziemskiej —

silaczy, który może być godnym spadkobiercą fizycznych zalet mocarzy dawnej Polski.

Jest to Stanisław Radwan, młody polskiej marynarki wojennej, członek gdyńskiego klubu polskiej YMS. Przed paru dniami w sali gimnastycznej polskiej YMC. w Warszawie St. Radwan produkował fenomenalnymi wyczynami. To co widzimy przejdzie niewątpliwie do historii, jak przeszły już w czyny Ciołków, Cieńskich czy monarchów polskich (August Mocny i Zygmunt Stary).

Stanisław Radwan jest wspaniałym okazem polskiego marynarza. Nie jest to ani olbrzym, ani rozrośnięty, kwadratowy atleta. Silnie, krzepko zbudowany młody człowiek jest akurat typem polskiego mężczyzny. Chwiejny nieco chód zdradza, iż większość życia spędził dobry marynarz na okręcie.

Półcentymetrowej średnicy gwoździe skręcał w reku

jak cienkie druczki, zawijając je w rozmaite zakrętaszy, gruby stosunkowo łańcuch przedzierał jak szmatki, a wyjęte z 3 milimetrowej blachy okrętowej kawałki, wielkości dwuzłotówki przełamował w palcach z niezwykłą

łatwością. Robi to nawet z małą, trudną do uchwycenia kwotą jednogroszową.

Ale niezwykłość swej siły wykazał p. Radwan dopiero produkując się swoją potężną, muskularną szczęką. Te same gwoździe, które wyginał i zawijał petelki

przegryzał w zębach, jak zwykłą słomkę,

obdarzając rozentuzjowaną publiczność cząstkami dzielonego w rękach metalu. Chwyćwszy zębami kon liny z trudem dał się przeciągnąć sześćiu ludziom. Na kowadło rozbijał pięścią sporej wielkości kamienie. To samo kowadło, wagi 350 kg. kładł sobie na piersi i pozwolił kuć na nim żelazną sztukę.

Licznie zgromadzona publiczność a zwłaszcza młodzież zgotowała dzielnemu marynarzowi szczerą owację, obdarzając każdą z jego produkcji burzą oklasków.

Po skończonym występie prosimy p. Radwana, by się podzielił bliższymi szczegółami ze swego życia. Miły marynarz nie ma nic w sobie z zarumianiałości. Wszelkiego rodzaju fenomenów cyrkowych, jest prosty i szczerzy. Pochodzi z Krakowa, ma obecnie 28 lat, a od 1929 roku pełni służbę w szeregach marynarki wojennej.

Obecnie jest maszynista na torpedowcu „Podhalanin”.

Przez osiem lat służby marynarki zwiedził kawał świata, zna porty Egiptu, Maroków, Francji, Anglii, Szwecji, Norwegii, Finlandii i Estonii. Nie jedną też przygodę posiada w swojej bogatej kartotece przeżyć atletycznych.

Mat Stanisław Radwan — to sportsmen w każdym celu. Nie pali, nie pije, codziennie uprawia trening i stosuje zwroty atletyczne, kąpiel oraz specjalną konserwację zębów.

Karierę swą zawdzięcza besmanowi Beldowskiemu, uczniowi słynnego „Pytłasa” (Pytłasińskiego). Stary besman dba o swego pupila Stasia, trenuje go pieczołowicie w walce wolno amerykańskiej, i sam schodząc już z areny, zasadniczej, przekazuje w niezawodne ręce Radwana.

Wszystkie nabyte długoletnim doświadczeniem arkana atletycznego rzemiosła.

Mat Radwan, który swymi popisami atletycznymi w njejednym już kraju godnie zaprezentował — pragnie nadal w miarę swych zdolności pracować dla Narodu i Państwa.

Mimo licznych korzystnych ofert cudzoziemskich cyrków nie sprzedał się dotąd — uwielbja bowiem zawód marynarza, produkcje atlety traktując go amatorsku.

Zamordowanie emigranta polskiego przez zazdrosną kochankę

Przed kilku dniami w Roubaix we Francji znaleziono zwłoki robotnika polskiego Ignacego Okonieczkiego zamordowanego w jego własnym mieszkaniu.

Zwłoki leżały bez głowy, której nie można było znaleźć nigdzie w pobliżu.

Obok pokoju, w którym została popełniona zbrodnia, znajdowała się mała mansarda. Zamieszkiwała ją przyjaciółka Okonieczkiego, Ludwika Nowak, separowana z mężem od trzech lat.

Nowakowa, która pierwsza zaalarmowała sąsiada i policję, oskarżyła o zbrodnię swego męża.

— To on zabił Ignacego! — twierdziła kategorycznie. Był o mnie zazdrosny. Zresztą słyszałam w nocy przez ściany jakiegoś klótnie i hałasy. Poznałam wyraźnie głos mego byłego męża, który już nieraz odgrażał się, że zabije mnie lub moje i Ignacego dziecko.

Aresztowany Jan Nowak jednak wykazał swoje alibi, którego prawdziwość została przez policję stwierdzona jaknajkategoryczniej.

Podjeżenia skierowano wówczas na

Nowakową,

która w krzyżowym ogniu pytań zafakowała się, przyznając się do zbrodni.

Okonieczki poznał się z Nowakową przed trzema laty i nawązał z nią romans, którego owocem jest 18-letnie dziecko.

Nowakowa myślała o wzięciu rozwodu z mężem i wyjścia za mąż za Okonieczkiego. Wówczas Okonieczki oświadczył jej, iż jest żonaty, ma żonę w Polsce i właśnie wysyła jej 1000 zł. aby mogła przybyć do niego do Roubaix.

Na tym tle pomiędzy kochankami wywiązała gwałtowna scena. Nowakowa domagała się, aby Okonieczki nie sprowadzał żony, a przeznaczone dla niej pieniądze przeznaczył na wychowanie dziecka. Gdy odmówił, rzuciła się na niego, ogłuszyła go pięścią, a potem nożem odejęła mu głowę.

Po dokonaniu zbrodni Nowakowa zapakowała głowę do torby od jarzyn, wyniosła ją na ulicę i wrzuciła do kanału.

— Nie żałuję mego czynu — oświadczyła zbrodniarka — gdyby był zabiłbym go po raz drugi, aby pomścić dziecko, które mieć prawo do życia!

Powtórny marsz z Warszawy do Palestyny

zapowiedziany jest na wiosnę

W Warszawie powstała przed kilku miesiącami żydowska organizacja polityczna pod nazwą

„Front młodo-żydowski”.

Na czele ruchu stoi adw. Rippel. Partia ta wślawiła się owym marszem do Palestyny, który jak wiadomo zakończył się w... Pyrach pod Warszawą.

O samym marszu i zamierzeniach swej organizacji tak mówi jej przywódca:

— Dość gadania, medrkowania i polityki na „ulicy żydowskiej”. Zostawmy to innym. Naszą rolą jest czyn i walka o wyzwolenie. Wychoodzimy z założenia, że

Polska dla Polaków, a Palestyna dla Żydów.

Chodzi nam o biedne masy żydowskie które znajdują się w najsłabszym miejscu i przymierają głodem. Tymczasem w Palestynie tysiące Żydów znaleźć może warsztaty pracy. Dla tych najbardziej potrzebnych mas nie ma chwili wo żadnej nadziei na dostanie się do Palestyny drogą normalną i legalną. Nie stać ich nawet na wizy i paszpor-

ty, nie mówiąc już o biletach okrętowych.

Pozostaje tylko czyn rozpaczny — marsz o głódzie i chłodzie.

Na czyją pomoc liczyli panowie rozpoczynając marsz?

Przed wszystkim na pomoc finansjery żydowskiej: w ogóle społeczeństwa żydowskiego. Od rządu polskiego chcemy tylko, aby nas bez przeszkód wypuścił z granic państwa.

— Czy wobec niepowodzenia marszu zarzucili panowie tę myśl — za pytanie adw. Rippla.

— Nie, będziemy ciągle robili próby wymaszerowania z Polski. Pojechałobyśmy koleją, ale nie stać nas na bilety. Następny marsz będzie już dużo liczniejszy, gdyż

do wiosny chcemy wciągnąć w naszą organizację pół miliona ludzi, których 50 tys. przeszkolimy wojskowo.

— A jak przedstawiają się finanse organizacji?

— Chwilowo jesteśmy bez grosza. Doślownie

w kasie mam 4 zł. 50 groszy.

Nie zresztą dziwnego, moją ludźmi rekrut-

tuja się z najuboższych sfer. To sprzedawcy ulicznych, chałupnicy, a przede wszystkim bezrobotni od nich więc nie mogą wymagać składek. Wielu z nich jest bez dachu nad głową. I tu mogłem, umieściłem w swoim mieszkaniu. Spia pokotem, podkładając sobie pod głowę, w braku czego innego, książkę z mojej biblioteki.

— Teraz ostatnie pytanie. Powiedźmy, że marsz się udał i dotarli panowie do granic Palestyny — czy Anglicy was wpuszczają?

— Ruch młodo-żydowski, jako ruch ludzi zrozpaczonych i zdecydowanych na wszystko daje gwarancje, że

cele sobie postawione zrealizuje i pójdzie przebojem przez wszystkie trudności i przeszkody, jakiegokolwiek rodzaju by nie były i z jakiegokolwiek strony by nie pochodziły.

— A więc coś w rodzaju wojny z Anglią?

Adw. Rippel robi gest, który tak samo dobrze mógłby oznaczać potwierdzenie jak i zaprzeczenie postawionego mu pytania.

Czy dojdzie do wybuchu wojny niemiecko-sowieckiej

Organ londyńskiej Citty „Financial News“ w ostatnim swym numerze zajmuje się kwestją, czy możliwa byłaby wojna niemiecko-rosyjska. Na wstępie stwierdza się, że sytuacja międzyrodowa jest wprawdzie skomplikowana, jednak nikt jeszcze nie życzy sobie konfliktu wojennego. Ani Niemcy, ani Rosja, ani Włochy, ani żadne inne państwo nie jest do wojny należycie przygotowane.

Mają jest też, tak powszechnie przyjmowanych, jak teza o nieuniknionej wojnie niemiecko-rosyjskiej.

Teza ta może być poparta cytatacją z książki „Mein Kampf“, z przemówień przywódców Niemiec współczesnych oraz znajduje uzasadnienie w napięciu między Niemcami a Związkiem Sowieckim. Trzeba jednak uprzytomnić sobie, że Niemcy nie mają wspólnych granic z Rosją. Musiałby pokonać Czechosłowację, Rumunię lub Polskę, względnie państwa bałtyckie, aby przynajmniej jeden ich żołnierz mógł wkroczyć na terytorium rosyjskie. Nim to mogłoby nastąpić, Rosja zdołałaby się przygotować do mobilizacji i kontrofensywy. Następnie poważną rolę odgrywałaby tu olbrzymia odległość. Z najbardziej na wschód wysuniętego punktu Prus Wschodnich odległość do Moskwy w prostej linii wynosi 500 mil angielskich,

do ośrodków sowieckiego przemysłu wojennego przeszło 1500 mil. Niemiecki sztab generalny wie doskonale, że Rosja posiada dobrze uzbrojona i mechaniczowaną armię. Także pod względem psychologicznym wojna przeciw Rosji byłaby niepopularna. Ludowi niemieckiemu ciągle wmawiają, że Rosja jest pustą ziemią zgłodniałych barbarzyńców. Młodemu Niemcowi nie przemówi do przekonania walka w takim państwie. Niemcy nie mają widoków pobicia Rosji, o ile nie przyjdzie im z pomocą ruinie wewnętrznej sowieckiego.

Dlaczego więc Niemcy prowadzą kampanie przeciw Rosji? Z jednej strony dla użytku wewnętrznego, a z drugiej, aby rozbić sowiecki system sojuszu na zachodzie. O ile to Niemcom się uda, mogą one mieć zapewnioną hegemonię w Europie Środkowej i Wschodniej.

Przy tym wszystkim nasuwa się pytanie, jak należy sobie wytłuma-

czyć, że stosunki handlowe niemiecko-sowieckie się rozwijają. Dzięki kredytowi niemieckiemu dla Rosji w wysokości 200 milionów marek niemieckich, wywóz niemiecki do Rosji wzrósł z 44 milionów rubli w pierwszych 8 miesiącach 1935 roku do 145 milionów rubli w tym samym okresie roku 1936. Wywóz ten objął, co jest najciekawsze, dwie pozycje maszyn, służących do produkcji materiału wojennego.

Kredyt 200 milionów marek niemieckich jest obecnie wyczerpany i mówi

się, że prowadzone są dalsze rokowania w sprawie nowego kredytu w wysokości 300 milionów marek. Ostatni kredyt przyznany był na okres 5 lat. Obecnie Rosja domaga się nowych kredytów na dłuższy czas.

Udzielając tak olbrzymiego kredytu na cele wojenne, niezawodnie Niemcy zdają sobie sprawę, że skierują te zbrojenia również i przeciwko sobie samym. Stąd kwestia wybuchu wojny niemiecko-sowieckiej, zdaniem autora, należy do odległej i wątpliwej możliwości.

30 tys. nauczycieli potrzebnych jest kulturze polskiej

Dnia 24 listopada b. r. o godz. 9 rano rozpoczęło się posiedzenie państwowej rady oświecenia publicznego pod przewodnictwem b. ministra oświaty dr. Wojciecha Świątosławskiego.

Obrady rozpoczęły się od przemówienia p. ministra, który poruszył najważniejsze zagadnienia z zakresu oświaty i wychowania:

Szkolnictwo powszechne dla spełnienia swych zadań wymaga około 30.000 nowych etatów nauczycielskich. W roku obecnym zdołano uzyskać zwiększenie

tylko o 2.000, na lata następne przewiduje się natomiast zwiększenie o 4.000.

Równolegle ze wzrostem liczby nauczycieli musi iść zwiększanie tempa budowania pomieszczeń dla szkół powszechnych.

W zakresie szkolnictwa średniego, ogólnokształcącego i zawodowego zjawia się wobec wzmagającego się przyrostu kandydatów konieczność zwiększenia liczby tych szkół. Prace w zakresie sjeć i programów liceów ogólnokształcących i pedagogicznych są na ukończeniu.

Ministerstwo interesowało się również sprawą wyszukiwania najlepszych i umożliwiania im dalszych studiów

oraz podobnego wyszukiwania i właściwego użytkowania najlepszych nauczycieli. W zakresie nauki i szkół

wyższych konieczne jest dążenie do obsadzenia wszystkich wakujących katedr oraz zapewnienie rozwoju naukowych instytucji badawczych.

P. minister zakończył swoje przemówienie stwierdzeniem, że mimo trudności finansowych należy pracować z wiarą, iż przyjdzie czas, kiedy będzie można „zrealizować program rozwoju polskiej kultury w tempie odpowiadającym wymaganiom chwili dzisiejszej,

która pokolenie nasze przeżywa“.

Drużga część posiedzenia wypełniała dyskusja nad liceami ogólnokształcącymi i pedagogicznymi, w której zabierali głos liczni mówcy.

Na posiedzeniu popołudniowym toczyła się dyskusja nad stanem i przyszłością szkolnictwa zawodowego.

Nakrycia
NIERDZEWNE ALPAKOWE CHROMOWANE PLATEROWANE PRZODUJĄCYCH FABRYK
WYROBY STALOWE
„METALURGIA“
 właśc. STEFAN KLIMASZEWSKI
SOSNOWIEC, WARSZAWSKA 8 Tel. 61790

JUŻ NAJWYŻSZY CZAS, ZEBYŚ ZWIEDZIŁ
Wystawę „Społem“
 Otwarta od 10-tej do 20-tej bez przerwy.
 Sosnowiec, ul. Żytnia 10, Dom Społeczny.

Posiedzenie PAL-u w Katowicach
 Jutro o godz. 12.15 w południe przytują do Katowic członkowie Polskiej Akademii Literatury z prezesem sen. Siemroszewskim na czele która tu odbędzie swe uroczyste posiedzenie tegoż dnia o godz. 17 w sali Sejmu Śląskiego.
 W niedzielę, 29 bto. w sali recepcyjnej Sejmu Śląskiego prezydium PAL dokona wzięcia „Wawrzynów akademickich“ odznaczonym działaczom Śląskim.
 Równocześnie nastąpi młodzieży Śląskiej książek z dedykacjami członków PAL.

Syndykat Dziennikarzy woj. kieleckiego
 Obradował w Częstochowie w sali hotelu „Polonia“ organizacyjny zjazd Syndykatu Dziennikarzy woj. kieleckiego. Po uchwaleniu statutu omówieniu wielu spraw organizacyjnych dokonano wyboru władz Syndykatu. W skład zarządu weszli: St. Szadkowska Częstochowa — prezes, F. Bcrowski Radom — wiceprezes, J. Bocian Kielce, D. Geschlechter i K. Jędrzejczyk Częstochowa. Do komisji rewizyjnej wybrani zostali: St. Leszczyk Częstochowa, F. Fiszman Radom i Kondek Olkusz. Do sądu koleżeńkiego weszli: St. Kiedrzyński Kielce, J. Chwał Radom i M. Asz Częstochowa.

Trzy minuty w koronie
 W Clerkenwell wykonane będą trzy korony, które w czasie uroczystości koronacyjnych w opactwie westminster skim ozdobią skronie trzech najwyższych dostojników urzędu heraldycznego, tak zwanych „Kings of Arms“.
 Zgodnie z wielowiekową tradycją korony te tylko trzy minuty pozostają na głowie dygnitarzy, poczym ulegają rozbiórze. Każda z tych „efemerycznych“ koron kosztuje 50 funtów.

Solidarność polsko-rumuńska

Jeżeli wizyty dyplomatyczne zmuszają prasę do znużonego często wyszukiwania komplementów pod adresem kraju, z którego przybywa gość, do zgrabnego omijania zdradliwych raf przeciwieństw politycznych i wysławiania często fragmencarycznych tylko punktów jaśniejszych w dziejach stosunków dwóch krajów do siebie — to w wypadku wizyty rumuńskiej ministra Victoru Antonescu te wszystkie trudności zawodu dyplomatyczno-dziennikarskiego odpadają.

Stosunki polsko-rumuńskie są rzeczywiście przyjazne i to nie zmienne przyjazne od chwili odzyskania przez Polskę niepodległości. Wspomnienia pięknych, wspólnie przeżytych z Mołdawią i Wołoszczyzną dziejów dawnej Rzeczypospolitej powiązały się z rzeczywistością lat powojennych, jeszcze w latach 1919 i 1920, kiedy walczące o utrwalenie Małopolski pierwsze oddziały wojskowe polskie uzyskały oparcie o życzliwie wyciągające pomocną dłoń wojska ru-

muńskie. Nieprzerwaną nicią snuje się następnie współpraca polityczna i wojskowa polsko-rumuńska, nawiązana i ustalona przez Marszałka Józefa Piłsudskiego wraz z królem Ferdynandem I i jednym z najwybitniejszych synów Rumunii min. Take Joneser.

Traktat sprzymierzeńczy, podpisany z początkiem 1921 roku, przedłużony na lat pięć w roku 1926 i następnie w 1931 r. opatrzonej klauzulą automatycznego odnawiania na dalsze okresy pięcioletnie — jest aktem dyplomatyczno-wojskowym, pozbawionym wszelkiej sztuczności zarówno w swym założeniu jak i w konstrukcji. Porozumienie Polski i Rumunii „w celu zaspokojenia pragnienia bezpieczeństwa, które odczuwają narody i celem zabezpieczenia obu krajów przed wojną“ — jak powiada wstęp do umowy sprzymierzeńczej polsko-rumuńskiej, wypływa bezpośrednio z najbardziej realnej konieczności geo-politycznej. Dwa

państwa, sąsiadujące bezpośrednio ze sobą na dziale wodnym bałtycko-czarnomorskim i rozdzielające od siebie dwie potęgi państwowe — rosyjską i niemiecką — są zupełnie tak samo predystynowane do wzajemnego popierania się w czasie, gdy potęgi te żyją i działają pod znakiem Rapallo, jak i wtedy, gdy wytyczną ich wzajemnego stosunku są mowy norymberskie i procesy obywateli niemieckich w Nowosybirsku. Niezależnie od tego, czy potęgi te naładowane są zgodnym, czy też odwrotnym potencjałem politycznym — sojusz obronny polsko-rumuński jest czynnikiem statycznym, jednym z najpotężniejszych elementów przeciwdziałania wojnie w tej części Europy.

Pod jednym warunkiem wszakże, jednym, ale którego naruszenie obala po prostu samą istotą sojuszu. Warunkiem tym jest zachowanie przez oba państwa sojusznicze całkowitej niezależności od każdego z obu potężnych sąsiadów, przy równoczesnym utrzymywaniu jak

najstarannie odmierzonej równowagi swych przyjaznych stosunków z każdym z nich. Wejście bowiem w orbitę jednego z dwóch wielkich mocarstw oznacza powiększenie jego sił, a to jest zwiechnięciem równowagi — gorzej nawet, bo torowaniem drogi ku drugiemu.

Tych zwiechnięć musi wystrzegać się polityka rumuńska z podobną skrupulatnością, jak to czyni polityka polska.

Świadomość celowości sojuszu polsko-rumuńskiego dla dzieła utrzymania pokoju w Europie jest w Polsce powszechna. Nie mniej powszechne są sympatie dla Rumunii. Nie ma w Polsce przeciwników współpracy polsko-rumuńskiej we wszystkich dziedzinach życia — a te rzeczywiste przesłanki są gwarancją utrzymania i rozbudowy przymierza, trwającego już lat pięćnaście. Wizyta ministra Antonescu niechybnie przyczyni się do zaakcentowania przed światem solidarności polsko-rumuńskiej.

Vigil.

Własna produkcja „Społem“

Co zwiędzać na wystawie spółdzielczej

Nawiązując do poprzednich naszych uwag o wystawie Spółdzielczej w Do mu Społecznym na Fogoni, pragniemy jeszcze omówić dorobek Związku „Społem“

na polu własnej produkcji.

Bogate stoiska wymownie przemawiają do widza rzetelnością wysiłku mas pracowniczych, które wspólnie gromadzonym groszem otwierają własne fabryki i produkcje opierają na zasadzie nie zysku, lecz zaspakajaniu potrzeb.

Oto Zakłady chemiczne w Kielecach mogą poszczycić się bogatym dorobkiem różnorodnych artykułów, jak: mydła do prania i toaletowe, różnorodnie proszki do szorowania i mycia, pasty do obuwia i podłóg, ocet, musztarda, świece, gily i torby. Interesująco wykonane modele zaznajamiają widzów

z przebiegiem wytwarzania poszczególnych artykułów.

W dalszym ciągu prezentują się fabryka cukrownicza we Włocławku, która poza dziesiątkami gatunków różnorodnych cukierków i czekolad wyrabia marmeladę, herbatniki, kawę i przyprawy do ciast.

Ajuntura Włókiennicza w Łodzi, idąc po linii zaspakajania potrzeb żywców wyrabia artykuły pierwszej potrzeby bawełniane, jak płótna pościełowe i białizniane, flanele oraz wełny na ubrania.

Uzupełnia dział produkcji model obrzygniętego młyna w Sokółwie i gmachu w Gdyni,

gdzie koncentruje się import artykułów kolonialnych, sprowadzanych też z plantacji spółdzielczych.

Szereg wykresów wskazuje na to, że w Zakładach Wytwórczych „Społem“, poza wszelkimi ułatwieniami pracy, dba się o robotnika, jako człowieka, bowiem organizuje się w różnorodne kółka społeczno-wychowawcze - sportowe, mają swój zw. zaw., którego już celem nie jest walka o pracę i płacę, bowiem „Społem“ jako ruch demokratyczny samo rozwiązuje to zagadnienie, pozostawiając im pracę wychowawczą.

Jesli uwzględnimy fakt, że produkcja „Społem“ osiągnęła za r. 1935 5 milj. złotych, stale się rozwija, jest administrowana przez zrzeszonych: robotników, chłopów i pracowników u myślowych, to otrzymamy godny uznania dorobek inicyjatywy społecznej.

Również charakterystyczną rzeczą jest fakt podziału nadwyżek tych Zakładów, bowiem zwraca się poszczególnym Spółdzielcom w stosunku procentowym do dokonanych obrotów ze swoją fabryką.

W ten sposób następuje kapitalizacja tych ośrodków, gdzie pracują Spółdzielnie, zaś całość pracuje dla dobra i bogacenia państwa i narodu.

Tak zgrubsza przedstawia się całość wystawy, która w specjalnych wykresach

ilustruje stan Spółdzielni Zagłębia Dąbrowskiego,

zaś każdy ze zwiedzających może zaczerpnąć optymizmu opartego na cyfrach, że jednak polski świat pracy nie tylko buduje, lecz rozwija własną gospodarkę, zaprawiając się do admini-

DAJEMY GŁOS.

Znaczenie społeczno-wychowawcze spółdzielni szkolnych

Na wystawie Spółdzielczości Spożywców „Społem“ w Sosnowcu jest dział który każdy może zainteresować. Przedstawia on obojętnie, a który jednak posiada duże znaczenie społeczne w państwie to spółdzielnie uczniowskie.

Spółdzielnie uczniowskie bowiem to wyraz wolności i na przebieg idącego ducha oraz praktyczne przygotowanie do życia. Szkoła daje nam moc wiadomości z różnych dziedzin, wzbogaca intelekt, lecz nie przygotowuje do życia praktycznego i społecznego, potężniejszego od wszystkich teorii.

rolę spełniają spółdzielnie uczniowskie.

Młodzież dla zaspokojenia swych potrzeb szkolnych montuje spółdzielnię, wyzwała z siebie siły, rozpalając ognisko, w którym wychowują się typy życia organizacyjnego. Spółdzielnie uczą młodzież żyć w warunkach przez nią samych stworzonych, dają jej doświadczenia, sztuki realizacji, jej działalności. Dźwiga jednostki słabe, podnosi i umacnia na duchu, dodaje siły, w swoje własne siły, oduczając szukać łaski

stracji wszelkimi placówkami gospodarczymi, a szczególnie uwypukla się rolę uczciwości przy gospodarce społecznym groszem.

To też należy życzyć, by każdy zwiędził tak niecodzienna i wychowawczo-społeczna Wystawę.

i opieki.

Młodzież w spółdzielniach uczniowskich gospodarując samodzielnie wyrabia w sobie przedsiębiorczość i niezależność, a na przestrzeni swej działalności gruntuje zasady sprawiedliwości, uczciwości i porządku, a co najważniejsze rozwija poczucie odpowiedzialności.

Kończąc i wydatkując dobrami wspólnymi (towary i pieniądze) w państwie poczynanie dobra publicznego i uczucie oszczędzania drobnych sum, które są ogniwami w oszczędności ogólnie społecznej.

Wiąże serca i kieszenie, stwarzając obok wartości moralnych wartości materialne przez kupowanie przybory szkolnych jakościowo lepszych, oraz stwarzając oszczędności co jest w szkole rzeczą ważną.

Te młode zastępy, doskonaląc i uszlachetniając stosunki pomiędzy sobą przez solidarność, po opuszczeniu szkół będą pionierami w podnoszeniu wzwym i umocnieniu Polski Mocarstwowej.

Witold Pieterwas.

Sosnowiec, Nowopogońska 32.

Hej, strzelcy wraz!

Z życia Związku Strzeleckiego w Sosnowcu

W świetlicy oddziału Sosnowiec — Starzy odbyło się walne zebranie członków pod przewodnictwem komendanta powiatu Z. Nowary i przy udziale przedstawicieli władz powiatowych ZS., W. Szenia i S. Abratańskiego.

Po zagajeniu i odczytaniu protokołu z ostatniego Walnego Zebrania, sprawozdanie z działalności zarządu i komendy złożyli: prezes F. Gawłowski, referent wychowania obywatelskiego Z. Braszczyński i komendant H. Garstka oraz z kontroli gospodarki finansowej S. Abratański.

Ze sprawozdań wynika, że Oddział w trzechletnim okresie istnienia, napotykał na poważne trudności pod względem obsady personalnej i wymaganego stanu młodziwego. Zorganizowali i współpracowali w Oddziale przeważnie członkowie po odbytej służbie wojskowej — rezerwiści, obecnie oddział skupia również przedpoborowych i orłąt. W ostatnim roku sprawozdawczym została wyposażona świetlica w sprzęt i bibliotekę — 150 tomów, członkowie zorganizowali 3 miesięczny kurs samokształceniowy. Powstał hufiec orłąt i przerobiono program do przyrzeczenia strzeleckiego. Oddział urza-

dził kilka imprez dochodowych i rozpoczął przeszkolenie członków.

Po udzieleniu absolutorium ustępującemu zarządowi oddziału, zebrani wybrali nowe władze w osobach: prezes — Stefan Kruszyński, członkowie — Kierownik szkoły W. Tylman, F. Gawłowski, Z. Braszczyński, P. Kumor, J. Kozłowski, F. Chruszczak i Komisję Rewizyjną: Nina Jedlińska, Władysław Zgrzeński, St. Szyniarczyk, Frączek i Grudzień.

Następnie wybrano delegatów na Powiatowy Zjazd, oraz członkowie wysłali szereg wniosków dla wybrania zarządu Oddziału w dziale świetlicowym i gospodarczym. Przy omawianiu wyliczonych dla Oddziału komendant Powiatu Z. Nowara podkreślił przyczyny słabego rozwoju oddziału i przedstawił możliwości podniesienia poziomu Oddziału w kierunku wyszkoleniowym i wychowawczym.

W dalszym ciągu zebrani złożyli podjęcie kowanie p. Ninie Jedlińskiej za złożoną ofiarę w postaci książek dla orłąt.

Walne zebranie zakończono odśpiewaniem organizacyjnej pieśni „Hej, strzelcy wraz“

Nowe władze Zw. Strzeleckiego w Będzinie

W Będzinie odbyło się walne zebranie członków Zw. Strzeleckiego przy udziale delegatów władz powiatowych i Tow. przyjaciół Zw. Strzeleckiego. Przewodniczył zebraniu komendant powiatowy p. Z. Nowara.

Ze sprawozdań referowanych przez zarząd oddziału wynika, że po przeprowadzeniu odpowiedzialnej reorganizacji, oddział Zw. Strzeleckiego liczy obecnie 92 członków ćwiczących umundurowanych.

Następnie po dyskusji i udzieleniu ustępującemu zarządowi absolutorium przywołano do wyboru nowych władz Związku. Na prezesa jednogłośnie po raz trzeci wybrano p. Fr. Nowarę, na członków zarządu: prof. F. Rządowskiego, A. Krauzego, T. Kapuścińskiego, Gacka, Nowakowskiego, prof. Z. Wiecha, prof. Kręzła, Wł. Górskiego i J. Sochnackiego.

Do komisji rewizyjnej pp.: dyr. R. Rogójski, Andrzejewski, mgr. Lucki, mgr.

Lucek i nac. Patek. Komendantem nadal pozostaje ppor. Grochal.

Należy jednocześnie z radością powitać nowoorganizowany oddział „Orłąt“, który pod fachowym kierownictwem prof. Kręzła rozwija się. Wspomnieć również należy, że Zw. Strzelecki cieszy się wśród miejscowego społeczeństwa dużą sympatią oraz bierze żywy udział we wszystkich akcjach społecznych na terenie Będzina.

W tym samym dniu odbyło się walne zebranie żeńskiego oddziału Zw. Strzeleckiego. Przewodniczyła prezeska powiatu p. Pierzchałówna.

Do zarządu zostały wybrane: p. A. Nowarowa — prezeska, dr. Jurkowska, Kumińska, Bykowska, M. Gałazkówna, Taczukowa, L. Gałazkówna.

Do komisji rewizyjnej pp.: Lachmanówna, Zajęzowska i Trzcionkówna.

Komendantką jest p. Irena Orzechowska.

DRZAZGI.

Wianuszek nieśmiertelników

Zbiórka odcieży na bezrobolnych daje czasem wyniki zupełnie niespodziewane. W wielu paczkach są całe, niebardzo nawet zniszczone garnitury męskie, zakłady, coparwa już niemożliwe, ale dobre i to, białizna dla płci obojga, a jest nawet melonik i to niebyłe jakiej marki, bo Hückla.

Bywa jednak gorzej, albo nawet za pełnie etc.

Podczas zbiórki odzieżowej u Sosnowcu stwierdzono, że są domy, dla których zbiórka ta była okazją do pozbycia się szmat, któreby i tak poszły na śmietnik.

Ponadto w paczkach pożałuj, Boże, ofiarodawców znaleziono takie osobliwości: dwa skrzydła zabitych kaćzek, dwie brudne książki sztucznego bzu i wianuszek nieśmiertelników.

Rzeczywiście. Głupstwo ludzkie jest nieśmiertelne.

—xx—

FELIETONIK.

Właściwy człowiek

Jeden z dyrektorów zakładu przemysłowego w Zagłębiu p. K., znany ze swej oszczędności, jechał przed paroma dniami tramwajem.

W pewnym momencie siedząca naprzeciwko niego starsza dama spytała konduktora:

— Gdzie mam wysiąść, aby dostać się na ulicę Moniuszki?

— Nie wiem — odparł konduktor. Nie słyszałem nawet nigdy o takiej ulicy.

Wówczas dyrektor K. umieszczał się do rozmowy i rzucił damie szczegółowych informacji.

Staruska obrzuciła konduktora pogardliwym spojrzeniem i zwracając się do dyrektora powiedziała z uśmiechem:

— To pan powinien być konduktorem, a nie ten bęczał.

—xxx—

Dziś przy głośniku

Z PODRÓŻY DO HISZPANII.

Obecnie gdy każda nowa wieść dochodząca z Hiszpanii napelnia nas trwogą i zgrozą, warto spojrzeć inaczej na półwysep Iberyjski — nie przez pryzmat oparów krwi, lecz przeciwnie — przez pryzmat zachwyty i podziwu. Znany pisarz Jan Adolf Hertz podzielił się z radiosłuchaczami wrażeniami z uroczej wycieczki do północnej Hiszpanii, którą odbył nie dawno. Felieton wygłoszony zostanie przed mikrofonem radiowym dziś o godzinie 17.

MAURYCJ JANOWSKI I MARYLA JONASÓWNA.

Dziś wystąpią przed mikrofonem zawni dobrze radiosłuchaczom artysty: o g. 17.15 — śpiewak Maurycy Janowski, o g. 17.30 pianistka Maryla Jonasówna. W programie recitalu śpiewaczego figurują utwory kompozytorów doby późnej — romantycznej, Straussa, Wolffa, Rachmanina oraz Debussy'ego. Pianistka Maryla Jonasówna wykona utwory Mendelssohna „Pieśń bez słów“, Wariacje i Preludium i fugę e-moll.

—:—:—

Zniżka opłat

ZA PASZPORTY ZAGRANICZNE.

Izba Przemysłowa - Handlowa w Sosnowcu podaje do wiadomości ster zainteresowanych, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zdecydowało przyznawać zasadniczo dość dużą, bo 50-proc. zniżkę w opłatach za paszporty roczne, wielokrotnie osobom, wyjeżdżającym zagranicę w sprawach przemysłowych czy handlowych, wykazujących się zaświadczeniem właściwej Izby Przemysłowo - Handlowej. Poza tym w indywidualnych przypadkach, Ministerstwo przyznaje — również w wniosek właściwej terytorialnie Izby Przemysłowo - Handlowej — dalszą zniżkę, aż do całkowitego zwolnienia od tych opłat włącznie.

W CIEPLE DOMU, PRZY WIECZERZY, POMYŚLCIE O TYSIĄCACH GŁODNYCH I ZBIĘDNITYCH. POMÓŻCIE IM, SKŁADAJĄC OFIARĘ NA POMOC ZIMOWĄ

zupełnie niemniej odżywcze . . .
a o połowę tańsze
wapienne jaja skrzynka 24 kop — 80 zł.
1 jajo wapienne — 6 1/2 gr.
świeże — 10 gr.

Związkowa Hurtownia Nablalu dawn. „KRAKOWIANKA“
SOSNOWIEC, UL. SIENKIEWICZA 1. TELEFONY 618.76 i 631.80.

Straszny sen na dnie szybu

Biedaszybkarz został uratowany

Wczoraj donieśliśmy o katastrofie na biedaszybach w Wojkowicach Komornych, w czasie której przysypany został zwałami ziemi 25-letni Antoni Olezyk z Wojkowic Komornych.

Olezyka przywaliła ziemia na dnie 7 metrowego szybu w chwili, gdy zajęty był odkopywaniem resztek węgla.

Zasypany górnik początkowo wywał swych kolegów o pomoc, później jednak zamilkł i nie dawał już żadnych oznak życia.

Po 29 godzinach wyczerpanej pracy, kolumna ratunkowa kop. „Jowisz“ do tarła do dna szybu i wydobyla na powierzchnię Olezyka, który nie doznał żadnych uszkodzeń ciała.

Początkowo był on nieprzytomny.

Na zjazd pracowników miejskich w Warszawie

Dnia 28 i 29 bm. w Warszawie odbędzie się walny zjazd pracowników miejskich. Na zjazd ten wyjeżdżają z Sosnowca: nauczelnik Mroczkiewicz, p. Koncewicz i p. Billek, z Będzina nac. K. Lengas, dr. Bartnik i kasjer Wiczorek i z Dąbrowy nac. J. Dębski.

Bezczelny złodziej wyrwał torebkę z reki

Onegdaj do przechodzącej ulicą 3 Maja w Sosnowcu nauczycielki p. Jadwigi Leszczyńskiej z Czeladzi, ul. Miłowska nr. 113, podbiegł nagle jakiś mężczyzna, wyrwał jej z ręki torebkę i zaczął uciekać. Na wszelki alarm złodzieja ujęto i odebrano od niego skradzioną torebkę, w której znajdowało się 184 zł. gotówka i różne drobiazgi.

Złodziejaskiem okazał się mieszkaniec Sosnowca z ulicy Panskiej Marian Cichon. Cichonia przekazano władzom sądowym.

Posiedzenie rady miejskiej w Dąbrowie

W nadchodzącą sobotę o godz. 19.30 odbędzie się posiedzenie rady miejskiej w Dąbrowie. Porządek obrad zapowiada: uchwalenie statutu o poborze podatku miejskiego od widowisk, zatwierdzenie planów i kosztorysu budowy szkoły powszechnej, przyjęcie od skarbu państwa terenów poleśnych na rzecz użyteczności publicznej i upoważnienie przedstawicieli zarządu do podpisania dodatkowej umowy na dzierżawę placu pod budynek handlowy z dyrekcją poczt i telegrafów w Krakowie.

Sprawca śmierci 13 bezdomnych

Czytelnicy pamiętają jeszcze żywo straszliwy pożar stodoły na terenie kopalni „Ferdynand“ w Katowicach. Pożar, jak wiadomo, wybuchł w dniu 1 września br. i w zgłiszczach spalonej stodoły znalazło się zwęglone zwłoki 13 bezdomnych, które od dłuższego już czasu obrali sobie tę stodołę za schronisko. Policja przeprowadziła dochodzenia, w czasie których pierwsze podejrzenia padły na bezdomnego włóczęgę Jana Byczka ze Strzemieszyc.

Okazało się, że Byczek po zatargu ze stałymi mieszkańcami stodoły, wypędzony przez nich postanowił się zemścić i podpalił stodołę w miejscu, gdzie znajdował się przepok w słomie, stanowiący jedyne wejście i wyjście, gdyż brama była stale zamknięta. Byczek przebywa obecnie w więzieniu sądowym i oczekuje rozprawy, której termin został już wyznaczony na dzień 15 grudnia br. Zapowiedź tej sensacyjnej rozprawy wzbudzi niewątpliwie duże zainteresowanie.

Po udzieleniu mu pierwszej pomocy, przyszedł szybko do siebie i poprosił kolegów o papierosa.

Olezyk w pierwszych minutach nie mógł się zorientować, co się z nim

stało. Leżąc na dnie szybu w piasku, zdawało mu się, że spał i przeżywał jakiś dziwny sen.

Ze snu tego zbudziła go dopiero kolonna ratownicza.

Tragedia rodzinna robotnika i zacość p. Voisinne

Władze emigracyjne zanotowały o statnio wruszający fakt, świadczący, iż nasi rodacy wyjeżdżający za pracę na obczyznę, nie zawsze są objektem wyzysku i traktowani jako pewien potencjał siły fizycznej, ale także nawiązują się pomiędzy robotnikiem z Polski a jego pracodawcą stosunki serdeczniejsze i

współżycie niemal rodzinne.

Możliwe jest to tylko ożywiście przy pracy, na roli, choć i traktowanie robotnika fabrycznego poza pracą przez jego zwierzchników jest bez zarzutu i stawiany on jest zupełnie na równi.

Przed z górą roktem wyemigrował na roboty rolne do Francji z jednej z miejscowości województwa kieleckiego, położonej nad Wisłą, Teofil K. Całe swoje oszczędności skrupulatnie przesyłał on swojej pozostałej w kraju żonie, by spłacała długi i podniosła gospodarstwo. Ostatnio otrzymał on list od jakiegoś „życzliwego“ z tej samej wsi, donoszący, że żona młast spłacała długi, jeszcze je powiększyła a otrzymywane od męża zasiłki wydatkowała na swego amanta, z którym spodziewa się przyrostu rodziny.

Po otrzymaniu tego listu Teofil K. popadł w silną depresję i oświadczył swemu pracodawcy, że musi jechać do

kraju. Dał mu przy tym niedwuznacznie do poznania, że zrobi krwawy porządek. Kiedy Teofil K. pokonał wszystkie przeszkody stawiane mu przy wyjeździe przez pracodawcę, ten przy odjeździe zobowiązał go, by po przybyciu do kraju skomunikował się w pierwszym rzędzie z władzami emigracyjnymi, które w międzyczasie zdołały po wiadomości o zamarach robotnika. Po przybyciu do kraju wobec przekonywającej perswazyi polskiego urzędu, Teofil K. zmienił swe krwawe zamiary i pojechał na miejsce, chcąc jedynie rozstać się z żoną i zabezpieczyć gospodarstwo.

Tymczasem zaniepokojony o niego pracodawca, p. Voisinne, przybył z Bretanii do Polski chcąc uchronić Teofila K. od popełnienia krwawego czynu, za który musiałby odpokutować w więzieniu. Nie znając języka i kraju, opierając się tylko na informacjach Inspektoratu Emigracyjnego w Mysłowicach, pojechał p. Voisinne na miejsce do tej wioski, gdzie zdołał zażegnać nową tragedję, bowiem żona Teofila K. zamierzała w skrusze ze wysuń się utopić.

Pogodził tam małżonków i zabrał ich już we dwoje do siebie do Bretanii. Wypadki takiej serdeczności nie należą do odosobnionych na farmach francuskich.

Wkrótce

Największy Polski Film!

Barbara RADZIWIŁŁOWNA
z Jadwigą Smosarską

Wiadomości bieżące

Piątek 27 Listopad
Dziś: † Wirgiliusza, Walerjana
Jutro: Mansweta B. M.
Wschód słońca: 7.45
Zachód słońca: 3.27

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU

Dziś, dnia 27 bm. o godz. 20.30 Teatr Miejski z Sosnowca gra w Strzemieszycach w sali kina „Paw“ świetną komedię M. Hemara pt. „Firma“ z gościnnym występem p. J. Boneckiego, reżysera i artysty teatrów: Narodowego i Polskiego w Warszawie.

Jutro, dnia 28 bm. o godz. 16.30 nieodwołalnie ostatni raz ciesząca się ogromnym powodzeniem komedia M. Hemara pt. „Firma“ w której główną rolę kreuje znakomity gość p. J. Bonecki.

Wieczorem o godz. 20.30 świetną komedię W. Wernera pt. „Ludzie na krzyż“ z udziałem p. J. Boneckiego. Bilety do nabycia w firmie W. Czechowski.

— „ANDRZEJKI“ W KPW. — Ognisko KPW. Sosnowiec urządza w dniu 28 bm. zabawę taneczną p. n. „Andrzejki“. Początek o godz. 19. Wejście 50 gr.

— ZEBRANIE ZW. PODOFICERÓW REZERWY W SOSNOWCU. Zarząd i komenda koła grodzkiego ogólnego Związku podoficerów rezerwy w Sosnowcu zwołuje na dzień 28 bm. godz. 18-tą informacyjne ogólne zebranie członków koła, które odbędzie się w sali domu katolickiego, ul. Prez. Mościckiego vis a vis kościoła. Na zebraniu omówione będą sprawy organizacyjne oraz wygłoszone zostaną bardzo ciekawe odczyty.

Schwytnie podejrzanego o zbrodnię przy ulicy Pańskiej w Sosnowcu

W dniu 9 października br. przy ul. Pańskiej 27 w Sosnowcu w tak zwanym „Kurniku“ dokonano potwornego morderstwa mężczyzny. W mieszkaniu Andrzeja Kurpiela, gdzie zbierały się różne mety i włóczęgi

wynikła bójka między Józefem Nieużyłą a dwoma nieznajomymi osobnikami. W bójce brał udział również Marian Lasota bez stałego miejsca zamieszkania.

W pewnym momencie Nieużyły czy,

Zebracy kradną SCHWYTIANIE ZŁODZIEJKI NA GÓRACYM UCZYNKU.

Wśród włóczęgów i żebraków znajdujące się sporo złodziei, którzy pod pozorem zbierania jałmużny dopuszczają się różnych kradzieży.

Kradzież taka miała miejsce w sklepie rzeźniczym p. Gruski w Czeladzi. — Jakaś żebraczka odziana chustką, widząc że w sklepie nie ma nikogo podbiegła na palcach do szuflady i poczęła wybierać pieniądze.

W tej chwili do sklepu weszła właścicielka sklepu p. G. i spostrzegłszy, co się dzieje chwyciła złodziejkę przy kradzieży za rękę.

Zebraczka, tłumacząc się, że kradzieży dopuściła się z biedy, skorzystała z nieuwagi poszkodowanej i

usiłowała zbiec.

W porę została jednak schwytna i oddana w ręce policji.

Jak wykazało dochodzenie, była to zawodowa złodziejka.

Eleonora Sawicka, bez stałego miejsca zamieszkania, karana kilkanaście razy za różne kradzieże.

Onegdaj sąd grodzki w Czeladzi skazał Sawicką na 6 miesięcy więzienia.

KUCHNIA DLA BEZROBOTNYCH PRZY HUCIE „KATARZYNA“

Od marca br. przy hucie „Katarzyna“ istnieje kuchnia dla dożywiania drobnych bezrobotnych byłych pracowników huty. Kuchnia została założona staraniem urzędników huty przy wydatnej pomocy miejscowej dyrekcji i jest subwencjonowana przez dyrekcję Zjedn. Zakładów „Modrzewów — Hantke“. Sp. Akc.

W okresie od 233 do 304 r. b. kuchnia wydała 5318 obiadów, a z okazji świąt wielkanocnych rozdane były dzieciom paczki żywnościowe. Po przerwie tańszej działalność kuchni została wznowiona dnia 14 września i obecnie dożywiają 30 dzieci i jej działalność w tej chwili traktowana jest jako lokalna pomoc bezrobotnym, niezależnie od akcji ogólnej krajowej, na cel której urzędnicy opodatkowali się w wysokości przewidzianej przez ogólnopolski Komitet pomocy złomowej.

— ZE ZWIĄZKU PAŃ DOMU. W nadchodzącym o godz. 16.30 w świetlicy przy szkole zawodowej żeńskiej (Karpacka 2) odbędzie się zebranie, na którym p. Financesowa opowie o „Kulturze życia codziennego“ i poda przepis na pierniki świąteczne.

— ZWIĄZEK REZERWISTÓW KOŁO W KLIMONTOWIE. Dnia 8 bm. odbyło się sparowozdawcze walne zebranie pod przewodnictwem członka zarządu powiatowego Związku Rezerwistów p. Mariana Łapińskiego. Sprawozdanie ogólne z prac zarządu złożył prezes koła Henryk Siwy. Po sprawozdaniach poszczególnych referentów dokonano wyboru nowego zarządu, do którego zostali wybrani pp.: prezes — Henryk Siwy, wiceprezes — Jan Kijewski, sekretarz — Wiktor Gębala, skarbnik — Marian Perzyński, ref. wych. obyw. — Gerard Essen, ref. samopomocy — Józef Nowacki. Komisja rewizyjna: przewodniczący — Józef Tuliński, członkowie — Józef Rodek, Marcin Grzywa, zastępcy: Bednarczyk Stefan, Madaj Jan.

— „ANDRZEJKI“ W BĘDZINIE. Zarząd Zw. Pracy Obyw. Kobiet i Polska Macierz Szkolna w Będzinie urządza w dniu 28 bm. „Andrzejki“ w lokalu klubu urzędników wydziału powiatowego przy ul. Sączewskiej 12. Program zapowiada tradycyjne lanie wosku, tańce i bridge. Dochód z tej imprezy przeznaczono na cele organizacyjne i dożywianie najbardziej potrzebujących dzieci.

też Lasota pełną Stefana Drożdża, lat 24

nożem w bok,

Cios okazał się niebezpieczny, gdyż Drożdż w niedługim czasie zmarł.

Po dokonaniu mordu Lasota zbiegł i ukrywał się przed policją. Onegdaj władze policyjne zatrzymały Lasotę we wsł Wroblew pow. sieradzkiego i przekazały go sędziemu śledczemu w Sosnowcu.

— „ANDRZEJKI“ W CZELADZI. Ju-
tro o godz. 18-0j w lokalu własnym przy
r. Bytomskiej Związek Pracy Obywatel-
skiej Kobiet w Czeldzi urządzi „Andrzej-
ki“, na program których złoży się śpiew
wosku, wroźby, bzdury, tańce itp. Wstęp
1 zł. od osoby.

— 00 —

Z ZAWIERCIA.**Powiatowa biblioteka
RUCHOMA.**

Powiat zawierciański nie może się po-
chwalić, aby był zbyt bogaty w bibliote-
ki publiczne, zwłaszcza jeśli idzie o osrod-
ki gmin wiejskich. — Istniejące
tę nie zbyt wielkie biblioteki z powodu
ciężkich warunków materialnych nie były
od dawna odnawiane, posiadają przeto
książki stare, dawno już wyczytane.

Brakowi temu postanowił zarządzić wy-
dział powiatowy i w tym celu organiza-
wał ostatnio centralną powiatową biblio-
tekę ruchomą, która będzie zaopatrywać
poszczególne ośrodki gminne w bibliote-
ki ruchome. Biblioteki takie składać się
będą z doborowych kompletów książek,
składających się od 50 do 100 książek.

Narazie wydziałowi powiatowemu uda-
ło się skompletować bibliotekę z około
100 książek, jednakże czynione są ze strony
przewodniczącego wydziału powiatowe-
go starosty Zagórskiego starania, aby u-
zapełnić je co najmniej do 1000 książek. —
Komplet biblioteki ruchomej ułożony będzie
w specjalnej szafce, stanowiącej jed-
nocześnie bardzo pomysłowo urządzonej
walize.

Biblioteka ta uruchomiona już zosta-
nie w najbliższym czasie. Przypuszczać
należy, że tego rodzaju akcja propagan-
dy czytelnictwa dobrej książki wśród mie-
szkańców gmin wiejskich spotka się z na-
leżytną oceną. Czytelnicy zaś, korzystający
z tych bibliotek powinni pamiętać o tym,
że książkę należy szanować.

**Rok więzienia
ZA POBICIE KOLEGI.**

16-letni Wł. Finto, mieszkaniec Włodo-
wie przez dłuższy czas kpił sobie mocno z
17-letniego Bolesława Gołuchowskiego, po
zostającego w służbie u jednego z gospodarzy.
Gołuchowski nie mogąc przeboleć
tego rodzaju kpin uderzył pewnego razu
Finto kijem w głowę, wskutek czego ten
ostatni doznał poważnego uszkodzenia
czaszki.

Za czyn swój Gołuchowski stanął o-
przed sądem okręgowym w Sosnowcu,
urzędującym na sesji wyjazdowej
w Zawierciu. Po przesłuchaniu świadków
sąd wydał wyrok, mocą którego Gołuchow-
ski skazany został na 1 rok więzienia, z
wawieszeniem na 3 lata.

**W dzisiejszej sprawie Grzeszolskiego
oskarżony broni się sam**

Jak to przed kilkoma dniami dono-
siliśmy, bohater słynnego procesu tra-
cieńskiego, Paweł Grzeszolski, znaj-
duje się w przededniu nowych spraw
karnych, z których jedna, —
o obrazę sędziego śledczego
edbedzie się dziś w Sądzie Grodzkim
w Sosnowcu.

Sprawa ta wiąże się ze śledztwem,
które prowadzone było przeciwko
Grzeszolskiemu, jako oskarżonemu o
otrucie swych dzieci. Po zastosowaniu
wówczas wobec Grzeszolskiego aresztu
prewencyjnego, złożył on skargę na se-
dzącego, w której
użył niewłaściwych i karygodnych
zwrotów,

**W domu wdówki
zginęły pieniądze za grunt**

W tych dniach mieszkańcy Cze-
stochowy, Wincentemu Sobonjowi
przydarzyła się ciekawa przygoda
w Dąbrowie.

Częstochowianin przybył do Zagłę-
bia w celu sprzedaży kawałka gruntu
Kozerowej z Sosnowca.

Transakcję sprzedażi gruntu So-
boni przeprowadził u jednego z nota-
rjuszy sosnowieckich,
uzyskując ze sprzedażi gruntu 1.280
złotych.

Po wyjściu od notariusza Soboni po-
czestował wódką Kozerową oraz brata
jej Andrzeja Kozere ze wsi Klonów,
pow. miechowskiego. W drodze powrot-
nej do domu Soboni postanowił

(z) ZRECHABILITOWANY. Znany
w szerokich kołach miejscowego społec-
zeństwa p. Feliks Sibiński otrzymał dn.
29.10.1926 r. pismo Sędziego Śledczego w
Sosnowcu, zawiadamiające go, że śledz-
two o rzekomy współudział jego w nad-
życiach kolejowych by z czasów, gdy był
właścicielem małej kopalni w Zagłębiu,
zostało umorzono.

Tego rodzaju epilog znalazła sprawa z
powodu której p. F. Sibiński w swoim
czasie doznał całkiem niezasłużenie wielu
przykrości. Padł wówczas ofiarą polno-
ści ludzkiej, która nie przebiegała w
srodkiem rzuciła na jego osobę żerę os-
karżeń, pozbawionych nawet cienia sus-
tawności.

Władze sądowe z górną 3 lata prowadzi-
ły w tej sprawie niezwykle szczegółowe
śledztwo, które stwierdziło bezzasadność
stawianych mu zarzutów.

zawierających cechy występku, przewi-
dzianego w kodeksie karnym.

Proces przeciwko Grzeszolskiemu
budzi zrozumiałe zainteresowanie.

W ostatniej chwili dowiadujemy
się, iż Grzeszolski, krocząc śladami
swego obrońcy z procesu tracieńskiego,
adw. Hofmoki-Ostrowskiego,
złożył do sądu szereg rewelacyjnych
wniosków

zawierających tezy prawne i będących
rzekomo podstawą jego obrony. Wnio-
ski te niewątpliwie ujawnione będą
na dzisiejszym przewodzie sądowym.
Grzeszolski broni się sam. Sprawę są-
dzi sędzia p. Gawroński.

odwiedzić swoją kuzynkę, wdówkę,
Paulinę Latosińską
zam. przy ul. Konopnickiej 28, w Dą-
browie. Równocześnie z Sobonim wy-
brał się Andrzej Kozera.

Znajomij urządzili sobie skromną li-
bację, zakrapianą wódką. Po libacji cze-
stochowianin zauważył, że
z kieszeni zniknęło mu w tajemniczy
sposób 1500 złotych.

Poszkodowany o kradzież powiada-
mij policję. Podejrzanie padło na Ko-
zere. I zupełnie trafnie. Jeden z wy-
wiadawców udał się z Dąbrowy do
Klonowa i w czasie przeprowadzonej
rewizji u Kozery

odnalazł 450 zł.,
ukryte pod bezką w sieni.

Kozere, który przyznał się do kra-
dzieży, przekazano władzom sądowym

**Zatarg o płace akordowe
w fabryce „Sfinks“ w Poraju**

Prze miesiącem w fabryce
naczyni emaljowanych „Sfinks“ w Po-
raju wybuchł strajk okupacyjny, w
którym wzięli udział wszyscy robotni-
cy. Robotnikom chodziło

o zawarcie umowy zbiorowej
i ustalenie cennika płac akordowych.
Po dłuższym strajku właściciel fabry-
ki zgodził się uwzględnić wysuwane
przez robotników postulaty. Umowa
zbiorowa została zawarta zaś ustale-
nie cennika płac akordowych, na pod-
stawie którego praca po dniu wece mia-
ła być o 25 proc. lepiej wynagradzana,

pozostawiono dyrektorowi fabryki. Na
zalatwienie tej sprawy wyznaczono ty-
godniowy termin czasu.

Ostatnio wśród robotników fabryki
„Sfinks“ powstało znów wielkie njeza-
dowolenie, ponieważ upłynęło już kil-
ka tygodni a robotnicy
nie o nowych płacach akordowych nie
wiedzą.

W tej sprawie interwenjował Zwią-
zek Metalowców, u dyr. fabryki
„Sfinks“. Zatarg ma być wkrótce
zlikwidowany.

antoni marczyński**straszna przygoda**

powieść sensacyjna

42.

— Jaktó, co mogę wiedzieć! — obu-
rzyła się. — Przecież pan powiedział
wrażnie, że Ludwika zamordował ten
młody hokejista!

— Tego wcale nie powiedziałem i
wogóle bardzo żałuję, że tak wiele mó-
wiłem w panj obecności — odparł Hu-
ber podniesionym głosem. — Teraz
będę już ostrożniejszy!

Własnoręcznie zamknął drzwi na-
rożnego pokoju, schował klucz do kie-
szeni i njeprzyjaznym spojrzeniem
omiótł swoje „audytorium“.

— Państwo jeszcze są tutaj? —
„zdziwił się“. — A po co?

— Może znowu bedziemy panu in-
spektorowi w czym pomocni?

— Pomocni! — uśmiechnął się ir-
onjeznie. — Bardzo wam serdecznie
dziękuję za dotychczasową „pomoc“, a
dalszej „pomocy“ nie życzę sobie sta-
nowczo. Chcę nareszcie pozostać sam!..
Ty, jeszcze zaczekaj — chwycił za ręk-
aw Mateusza. — No, proszę się ro-
zejść, lub strać cierpliwość!

Julii Doraziłowej, weszłej nowe
emocje i sensacje, najtrudniej było się
pogodzić z myślą o rozłącze z „kocha-

nym inspektorkiem“.

— A gdzież ja się mam podziąć nie
boga? — spytała z miną bezradnego
dziecka, które nie może się obejść bez
opieki.

— Ten, kto nie chce narazić się na
podejrzanie, że zamordował Ludwika
Boltona, njech sjeździ kamieniem w
swoim pokoju. Ostrzegam!

Po tym oświadczeniu całe „audy-
torium“ rozproszyło się w mgnieniu
oka i Huber nareszcie odzyskał upra-
gnioną swobodę ruchów. Wysławszy
Mateusza do miasta z listem, udał się
wprost do pokoju Michała Boltona.

— O, młodzieniaszek jeszcze śpi,
no, proszę, proszę — mruczał, krocząc
w stronę łóżka. — Dzień dobry panu!
— huknął mu nad uchem, co jednak
nie odniosło zamierzonego skutku. —
Niechże pan nie gra lichej komedii?
— irytował się. Pochwycił młodego
sportsmana za rękę i szarpnął tak, że
Michał aż usiadł na łóżku, ale zaraz
opadł napowrót na poduszkę i odwrócił
głową do ściany. — Dość tego! —
wrzasnął Huber, tarmosząc „lichego
komedianta“ wcale brutalnie. — Pa-
nie! Jeżeli pan natychmiast nje za-

niecha tych blazeństw, wyleję panu
cały dzbanek wody na łeb!

— Za co?... Co się stało?

— Stało się — Huber ani na chwile
nie przestał potraszać dziwnie zasp-
anym młodzieńcem — stało się, że Lu-
dwik odzyskał przytomność!

Było to oczywiście kłamstwem,
Ludwik nie żył już od godziny, lecz
inspektor w podobnych sytuacjach po-
sługiwał się często tym „chwytym“ i
skutek bywał zawsze piorunujący: na-
wet zatwardziały zbrodniarz zadamy-
wał się psychicznie na wieść, że jego
ofiara nie skołała, że odzyskuje przy-
tomność i lada chwila zacznie mówić,
zacznie oskarżać!

Tego samego efektu Huber oczeki-
wał i teraz, lecz spotkał go zawód. Mi-
chał Bolton kiwnął głową zgodliwie,
mruknął: — bardzo mi miło — i zno-
wu opadł na poduszkę, zjawając nader
sugestywnie. Niewiele brakowało, by
inspektor zaczął ziewać również.

— Dobrze, spróbujemy innej me-
tody.

Huber sięgnął po karafkę, napelnij
szklankę wodą aż po brzegi i chlusał
nią Michałowi prosto w twarz. Ta
„metoda“ była lepsza. Sportsman na
reszcie otworzył oczy, spojrzął na swe
go dręczyciela, z nietajoną wściekło-
ścią i tym razem o własnych siłach
usjadł na łóżku.

— Co za głupie kawały! — krzy-
knął oburzony. — Po jaką cholere bu-
dzi mnie pan tak wcześnie! Po co pan
tu wlaź wogóle, co!

— Przybyłem z rewizją. Pan

mnie odwiedził wczoraj popołudniu w
moim pokoju, dzisiaj ja tu przychodzę
Na pogawedkę!

— Czy zaszło coś niezwykłego?

— Owszem, owszem. Czy pan nie
nie słyszał — spytał z gryzącą ironią
i gniewem, który jeszcze spotęgował
przez zawa odpowiędź młodzieńca. —
To się nazywa: kamienny sen. Gratulu-
ję... Zatem pan nie słyszał deto-
nacji wystrzału, jaki oddano o trzy
pokoje stąd... w gabinecie!

— W gabinecie? Przecież te drzwi
są zamknięte na dwie klódki!

— Pamięć już funkcjonuje bez za-
rzutu, jak widzę... Istotnie, drzwi były
zamknięte, ale zbrodniarz wszedł tam
przez okno! I Ludwik również!

— Ludwik również? Nie nie rozu-
miem.

— Nie szkodzi, drogi panie, nie nje
szkodzi; pan Ludwik Bolton za chwile
wyjaśni nam wszystko! Jak już na-
pomknąłem na wstępie, zbrodniarz
chybił tym razem. Jego ofiara odnio-
sła tylko lekką ranę.

— To świetnie! — zawołał Michał
z radością. — Nareszcie będę wiedział,
czy moje domysły są słuszne, czy nie.
Chodźmy do Ludwika...

Inspektor Huber na chwile zapom-
niał języka w gębie; nie wiedział, co
ma sądzić o tym młokosie, czy uważać
go za zupełnie niewinnego, czy raczej
za bezprzykładnie cynicznego zbrod-
niarza.

d. c. n.

57. —Pan jest komisantem handlu... — Tak i agentem od ubezpieczeń... — Ach! jak to dobrze... — zawołał... — Bedzcie to zalezalo od listu dyrektora mego towarzystwa...

rowniez podroz do Plymouth, mialbym przyjemnosc jechania z nim razem. — I mnie byloby rowniez przyjemnie, upewniam — rzekl Triloy... — Bede potrzebował jechać wraz z nim aż do Anglii? Pomjarkuję się co do tego w Cherbourgu... — Obaj towarzysze podroz, kupiwszy bilety pierwszej klasy, wsiadli do jednego przedziału...

Udawaly sie one tam przez Southampton i Weymouth. — Z jednego do drugiego z tych miejsc niepodobal wjechac mogi do Plymouthu koleja. — Nie odczule pan mogli wyladowac tym sposobem, jak pojazdze — rzekl Triloy... — Oznaczonej godzinie obydwaj wsiadli na pociąg i przybyli do Cherbourga o w pol do siódmej rano... — Jechać wraz z nim do Anglii byłoby dla mnie niebezpiecznym — mowi do siebie irlandczyk... — Irlandczyk, zapisawszy się w księgach meldunkowych pod nazwiskiem Douceta, agenta od ubezpieczeń na życie, rzucił się na łóżko w ubraniu, gdzie począł rozmyślać i kombinować...

wał w Cherbourgu, w towarzystwie przyjaciela swego przyjaciela Williama Scotta. Pozostawil on tutaj znaczny majątek... — Dobrze, lecz pan go znaleźć może na pokładzie jego statku, gdzie się właśnie w tej chwili znajduje... — Jaką nosi nazwę jego statek? — Nazywa się „Mewa“... — Hej! Mewa! — zawołał majtek. Na to wezwanie z głębi statku ukazał się niski, baczysty mężczyzna...

Z OLKUSZA. Zabójstwo podczas bitki w SOBIESKACH. W dniu 25 bm. po libacji w jednym z mieszkań w Sobieskach... W krwawej walce ZŁODZIEJ ZASTRZELIL POSZKODOWANEGO. W mieszkaniu Teodora Wadowskiego w Raclawicach... (o) AKADEMIA KU CZCI DASZYŃSKIEGO. W dniu 6 grudnia br. Tow. Uniwersytetu Robotniczego w Olkuszku w sali domu robotniczego, urządziła akademie ku czci śp. Daszyńskiego.

Ofiarność Dąbrowy na pomoc zimową. Akcja pomocy zimowej dla bezrobotnych na terenie Dąbrowy rozwija się bardzo pomyślnie... Wydobuty węgiel w ilości 20213 korcy stanowią wspólny dar Towarzystwa i jego robotników na rzecz Obywatelskiego Komitetu pom. zim. bezrobotnym... Robotnicy kopalni węgla „Flora“ przepracowali również tegoż dnia dniówkę na rzecz Komitetu... Oddział dąbrowski Stowarzyszenia kupałów m. Będzina uchwalił przystąpić do akcji pomocy bezrobotnym...

tychczas nie zadeklarowały świadectw na rzecz tej akcji, z pisemnym apelem Komitetu, oraz z blankietem deklaracji. Komitet gorąco wzywa ogół społeczeństwa dąbrowskiego: o wypełnienie tego nakazu moralnego, podyktowanego koniecznością zapewnienia najskromniejszej egzystencji szerokim rzeszom bezrobotnych i ich rodzinom w nadchodzącym okresie zimowym. Z KIELC. (k) Z ŻYCIA KLUBU URZĘDNIKÓW W KIELCACH. Wybrany na Walnym Zebraniu członków w dniu 6.11 br. nowy zarząd ukonstytuował się w sposób następujący...

korowane salony Klubu, dwio orkiestry, bridge i doskonały bufet dopełnią całości tej przemile zapowiadającej się imprezy, na którą organizatorowie mają zaszczyt zaprosić całą inteligencję kielecką. Początek „Andrzejek“ o godz. 21. (k) PROPAGANDA PW. I WF. NA WSI. W powiecie kieleckim propaganda PW. i WF. dociera do zakątków wsi wzbudzając coraz większy oddźwięk wśród ludności... (k) ZBIÓRKA ODZIEŻY. Przypominamy, że od poniedziałku dnia 28 bm. w godzinach popołudniowych zgłaszać się będą do mieszkańców m. Kielec kwestarki i kwestarze po paczki odzieżowe... (k) NA POMOC ZIMOWĄ. Na pomoc zimową dla bezrobotnych przekazano sumę 178 zł. 05 gr. zebraną od pracowników stacji i biura oddziału Ruchowo-Handlowego w Kielcach...

Z SĄDU. Za rozebranie toru kolejowego. Jedyny w swoim rodzaju proces rozpoczął się wczoraj przed Sądem Okręgowym w Sosnowcu. Dziesięć osób z różnych miejscowości Zagłębia stanęło przed sądem za rozebranie toru kolejowego na długości kilku kilometrów...

dratowicza), Edward Wróbel z Kazimierza, Julian Grzegorzczak z Łaz, Adam Kłodziec z Zagórza oraz mieszkańcy Dąbrowy Górniczej Julian Sitko (Wesoła 11), Witold Jarubasz (Legionów 5) i bracia Mieczysław i Bolesław Knapkowie (ul. Kondratowicza). Proces, który wzbudził wielkie zainteresowanie, edroczano, wobec niestawienia się kilku oskarżonych.

(k) „ANDRZEJKI“. Zarząd Klubu w porozumieniu z Zarządem Koła Kieleckiego Przystosobienia Wojskowego Kobiół do Obrony Kraju organizuje w lokalu klubowym w dniu 28 listopada br. wieczór tradycyjnych Andrzejek. Na program wieczoru złożą się liczne atrakcje m. in. lano wosku, wróżby, konkursy tańców itp. Pięknie specjalnie ude-

Ofiara. Wpłacona w administrację. Stowarzyszenie b. więźniów politycznych d. Frakcji Rewolucyjnej w Sosnowcu, wpłaciło na pomoc zimową dla bezrobotnych zł. 50 (piećdziesiąt).

Dworzec na plebanii

Oryginalność miasteczka angielskiego

Oryginalnością miasteczka Huxton, położonego w pobliżu Londynu, jest założeń w piwnicach miejscowej plebanii

miniaturowe urządzenie kolejowe, którego twórcą jest mister Rather, 26-letni urzędnik administracji jednej z angielskich linii kolejowych.

W podziemiach plebanii ułożono o około 600 metrów torów kolejowych, odpowiadających skali 1:43 długości linii Great Eastern Railway Comp., której urzędnikiem jest konstruktor. Budowa tej miniatury jest linią i wszystkie urządzenia dworcowe trwają 11 lat.

Uruchomienie całej tej „linii“ wymaga czujnego nadzoru 4 ludzi.

Funkcje te spełniają konstruktor, który jest krewnym miejscowego proboszcza, jego narzeczona, proboszcz i jego matka. Ruch na tej linii jest w odpowiedniej skali dostosowany do ruchu na liniach Great Eastern Railway Comp.

Dotychczas pociągi na „piwnicznej“ linii Great Eastern przebyły drogę 11.000 ml. Piwnice plebanii w Huxton ściągają licznych turystów, którzy z ciekawością oglądają precyzyjne urządzenia linii. Liczba zwiedzających osiągnęła już cyfrę 3000.

Gehenna poety

Poeta Urwiski zmienił w bieżącym roku kalendarzowym po raz czwarty mieszkanie.

Przez trzy dni urządzał się, jak mógł, najwygodniej, aż pokój stał się męty „własny“, przytulny. Żaden głos nie wdzierał się do wnętrza, głęboka cisza obiciewała pocie wszelkie możliwości rozwoju ducha.

I już rankiem czwartego dnia siedział Urwiski przy biurku, z mozgiem pracującym jak dziko. Jakaś chwila zadumał się smutnie nad maszyną do pisania, po czym po raz, iż rozbija mu się głowa o „bawie“ „czci“.

„Beeeee“

I oto nagle zdrętwiały palec poety, jeszcze przed chwilą tańczący walec natchnienia na sprężystych guzikach maszyny wyprężonej.

Po chwili poczęła się i tak już nader słudemu pocie wydłużać szyja.

„Beeeee“

Zdumiony zaczął kiwać głową na wszystkie strony, chwycił się za czuprynę i zawołał gospodynię, która promieniała radością.

— Ach, mój Boże kochany — rzekła była jejność — to nasza sąsiadka powiła dziecko. No — coś takiego.

Czule serce poety lirycznego zmiekło, jak masło.

„Na świat, na cudny boży świat.

Zjawił się nowy druh i brat

Zaimprovizował mistrz słowa, kładąc się na kanapę i ekstazując aż płacz noworodka ustanie. Raz przecież ustać to musi.

Po czwartej godzinie i pięćdziesiąciu

pięciu minutach krzyk dziecka osłabił nieco, stracił na ciągłości i regularności, w końcu umilkł.

Wobec tego mistrz słowa, westchnął głąboko, wylał dzban wody na głowę po czym usiadłszy do maszyny zaczął palcami łapać przetrwaną nie natchnienie.

„Beeeee“

— Jak długo krzyczy dziecko? — za pytał znów poeta. Przykrywszy maszynę i wyjąwszy nieco drżącą ręką zegarek z kieszeni, zagłębił się w studia naukowe. Gdy o północy dziecko jeszcze wciąż krzyczało pomyślał poeta, że coś tu pono nie jest w porządku. Zawołał zatem telefonem cnie pierwszego lepszego lekarza.

— Halo! panie doktorze — zapytał — gdy zaspany głos lekarza się zgłosił — przepraszam bardzo, ale czy raczyliby mi pan doktor powiedzieć, jak długo właściwie krzyczy male dziecko?

— Aż przestanie! — przerwał gniewnie biedny lekarz zbudzony ze snu.

Z nastaniem świtu zadzwonił poeta do drzwi sąsiada.

— Przepraszam — rzekł do jegomości stojącego w koszuli — ale pan musi być bardzo niebezpieczny. Pańskie dziecko płacze od 12 godzin. Czy mogę panu czymś pomóc?

— Ależ proszę pana, przeciwnie, cięsz, czuję się szczęśliwym — odpowiedział rozpromieniony ojciec — bo dziecko krzyczało tylko pięć godzin, a teraz już śpi. To co teraz krzyczy, to już jest drugie dziecko, bo moja żona powiła bliźnięta.

Na boiskach i bieżniach

Protest jeźdźców polskich rozpatrzone będzie w Paryżu

Skład delegacji Polskiego Związku Jeździeckiego na kongres Międzynarodowej Federacji Jeździeckiej w Paryżu został już ostatecznie wyznaczony. W skład delegacji wejdą gen. tryg Skotnicki, płk. dypl. Machalski i rtm. Kon.

Wyjazd delegacji nastąpi w dniu 29 bm. wieczorem.

BAB ODWOŁUJE SIĘ DO PZPN.

Onegdaj wpłynęło do zarządu PZPN. odwołanie KS. Dąb od znanej decyzji Ligi PZPN, która zawiesiła drużynę piłkarską Dąb z wnioskiem o wykluczenie jej z Ligi.

Odwołanie Dąb rozpatrywane będzie przez zarząd PZPN w przyszłym tygodniu.

TABELA DRUŻYNOWYCH MISTRZOSTW BOKSERSKICH ŚLĄSKA KLASY „B“.

Nazwa klubu	śl. sp.	pkt.	st. br.
Strzelec Katowice	4	6	49:15
Makkabi Częstochowa	4	4	28:52
Policyjny KS. Sosnowiec	4	4	24:25
Strzelec Szopienice	5	3	25:39
Brygada Częstochowa	2	3	21:7
Makkabi Sosnowiec	2	3	18:14
Policyjny KS. II Katowice	3	1	19:27

MECZ HOKEJOWY ŚLĄSK NIEMIECKI — ŚLĄSK POLSKI.

Tradycyjnie rozgrywany co roku mecz hokejowy Śląsk niemiecki — Śląsk polski rozegrany zostanie w wt. w drugim dniu Świąt Bożego Narodzenia tj. 26 grudnia na lodowisku sztucznym w Katowicach.

Kongres w Paryżu odbędzie się w dniach 2 — 4 grudnia. Na porządku dziennym obrad kongresu figuruje m. in. sprawa protestu Polskiego Związku Jeździeckiego w sprawie odebrania polskiej drużynie konna drugiego miejsca i medalu olimpijskiego w olimpijskim wszechstronnym konkursie konia wierzchowego.

× ZAGRANICZNY TRENER „BRYGADY“. Zagraniczny trener IKS-u, Lajos Czelsler, który przez szereg lat trenował piłkarzy jednego łódzkiego klubu ligowego, cieszy się dzięki owocom swej pracy, bardzo dobrą opinią w sferach piłkarskich Polski.

Z zamiarem zaangażowania Czelslera nosi się częstochowska Brygada.

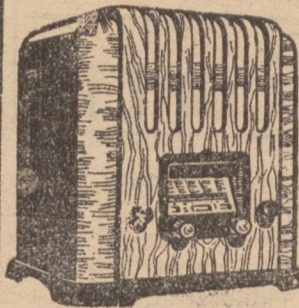
W jednym zdaniu

Znany kolarski sprinter francuski Fauchaux ustanowił nowy rekord świata na dystansie czterech mil argentyńskiej ze startu z miejsca wynikiem 27,8 sek.

Reprezentacja piłkarska Krakowa wyjeżdża dziś do Berlina, gdzie w niedzielę rozegra mecz z miejscową reprezentacją.

Bokserki mistrz Niemiec w wadze średniej, Besselmann, za niesportowe zachowanie w czasie meczu ukarany został przez związek niemiecki karą pieniężną w wysokości 100 mk. oraz dyskwalifikacją do 19 lutego 1937 r.

Ostatnie dni propagandy radia

Najnowsze modele radioodbiorników, szczyt techniki radiowej.

Nabywcy otrzymują cenne upominki.

Sprzedaż i demonstracja w sklepie Elekrowni, ul. Dęblńska 1.

KINO „ZAGŁĘBIE“

DZIŚ PREMIERA!

DZIŚ PREMIERA!

Coś nowego i oryginalnego! Najrozkoszniejszy film austriacki!

Toniz Wiednia

Reżyserji Maxa Neufelda twórcy „CSIBI“

W rol. gł. Julia Janssen, Hans Olden oraz słynny WIENSKI CHÓR CHŁOPCÓW (Wiener-Sängerknaben)

NADPROGRAM:

NADPROGRAM:

Uroczystości wręczenia buławy marszałkowskiej gen. Smigłemu-Rydzowi i obchodu rocznicy Odzyskania Niepodległości w Warszawie, oraz pogrzeb Ign. Daszyńskiego w Krakowie.

Początek 1-go seansu o godz. 17.30.

KINO „PALACE“

Rewelacyjny szpiegowski dramat erotyczny

„Tajna Brygada“

W roli kobiety - szpiega niemieckiego VERA KORNE. W roli agenta tajnego wywiadu JEAN MURAT.

Początek seansu o godz. 17.30.

CHCESZ CO KUPIĆ?
CHCESZ CO SPRZEDAĆ?
SZUKASZ MIESZKANIA?

CHCESZ WYJŚĆ ZAMAŻ?
CHCESZ SIĘ OZENIĆ?
CHCESZ ZMIEŃĆ POSADĘ?

ZGUBIŁEŚ PASZPORT LUB WEKSEL?
ZGUBIŁEŚ PAPIERY, PIENIĄDZE?
SZUKASZ WŁAŚCIELA RZECZY ZNALEZIONEJ?

daj drobne ogłoszenie w „Expresie Zagłębia“, a odniesiesz skutek niezawodny.

Ratujemy bezrobotnych od zima i głodu. Ofiary pieniężne składać należy na Konto PKO Nr. 70.200 Pomoc Zimowa. Ofiary w naturze w miejscowym Komitecie.

KUPNO I SPRZEDAŻ

SPRZEDAM sklep spożywczy lub urządzenie. Wiadomość w administracji.

DOBRE prosperujący sklep spożywczy do sprzedania. Wiadomość „Expres Zagłębia“ Dąbrowa.

ZGUBIONE DOKUMENTY

HELENA NALEPA zgubiła dowód tożsamości kolejowy Nr. 597483 wydany przez dyrekcję Katowicką. Znalazca zwróć do „Expresu Zagłębia“.

ELIASZ RUBIN, Sosnowiec, Małachowskiego 30, zgubił kartę rzemieślniczą wydaną przez woj. kieleckie.

RUSIECKI ABDON zgubił książkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Sosnowiec ZAGINEŁA karta mobilizacyjna Stanisława Kulika z Dąbrowy.

DROBNE OGŁOSZENIA

LOKALE

LOKAŁ na warsztat, magazyn do wynajęcia. Sosnowiec, Filsudskiego 54, Augustyn Słotta.